

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון כ"ה בתמוז תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - מ"ט

1. **משנה - כיצד מתפרשות לשונות הנדרים שאוסר עצמו ממאכלים?**
 - א. הנודר מן המבושל - מותר בצלי ובשלוק.
 - ב. אמר קונם תבשיל שאיני טועם - אסור במעשה קדרה רך ומותר בעבה, ומותר בביצה טורמוטא ובדלעת הרמוצה.
 - ג. הנודר ממעשה קדרה - אין אסור אלא ממעשה רתחתה [מאכל שהרתיחהו הרבה].
 - ד. אמר קונם היורד לקדרה שאיני טועם - אסור בכל המתבשלין בקדרה.

2. **ר' יאשיה פוסק אחרת מתנא דמתניתין ואוסר את הנודר מן המבושל בצלי. ואע"פ שאין ראיה לדבר - זכר לדבר, ויבשלו הפסח באש.. במה נחלקו?**
 - א. להו"א: לרבי יאשיה: בנדריים הלך אחר לשון תורה, ותנא דמתניתין סבר: בנדריים הלך אחר לשון בני אדם.
 - ב. למסקנא: לכו"ע אחר לשון בני אדם, ולא נחלקו כלל, אלא שכל אחד פסק כפי שהיו מדברים אנשי מקומו, [ולר' יאשיה הפסוק רק אסמכתא].

3. **מדוע האומר קונם תבשיל מותר בעבה הרי נדר לכאורה מכל תבשיל?**

הדרך לקרוא תבשיל רק לדבר שנאכל עם הלחם, ועבה אינו נאכל עם הלחם.

וכן שנינו - הנודר מן התבשיל - אסור בכל מיני תבשיל, ואסור בצלי ובשלוק ובמבושל, ואסור בהיטריות [דלועים] רכות, שהחולין אוכלין בהן פית.

4. **כיצד אמרו שדלועים קטנים מועילים לחולה הרי כשנכנס רופא לר' ירמיה, ראה שם דלעת, עזבו ויצא ואמר 'מלאך המוות נמצא בביתו ואני ארפאהו'?**
 - א. רכים מועילים, קשים מזיקים.
 - ב. הדלעת עצמה מזיקה, אך מה שבתוכה מועיל. וכן אמר ר' יהודה וכן שהנמצא בתוך צמח הפשתן מועיל לחולה כשמבושל עם כותח, ודבר זה אסור לאומרו בפני עם הארץ כדי שלא יעקרו פשתן משדות אחרים.
 - ג. רבא - כל דלעת מזיקה, ומה ששנינו שהחולין אוכלין בהן פיתן, הכוונה לתלמידי חכמים שהם תשושי כח כחולין.
 - ורבא לשיטתו שת"ח הם תשושי כח: 'כמאן מצליגין על קציירי ועל מריעי' קציירי - חולים ממש שקצרה נפשם מחולי, מריעי - רבנן.

5. **משנתנו אינה כבבל שהיו אוכלים אף עבה כדיסא יחד עם פת. וכדאמר ר' זירא: בבלאי טפשאי דאכלי לחמא בלחמא. אלו מימרות הובאו בענין דייסא?**
 - א. ר"ח: יש לשאול את אנשי הוצל שמדקדקים באכילתם האם עדיף לאכול דייסא דחיטי עם לחם דחיטי ודייסא דשערי עם לחם שערי או להיפך.
 - ב. רבא אכל פיתו עם קמח קליות.
 - ג. רבה בר רב הונא שאל את רב הונא מדוע אוכל דייסא באצבעותיו, ענה לו הדייסא משובחת כשנאכלת באצבע וכ"ש בשתיים או שלש אצבעות.
 - ד. רב אמר לחייה בנו: הזמינך לאכול דייסא - לך עד פרסה. לאכול בשר שור לך עד ג' פרסאות. ועוד אמר לבנו כל רוק העולה ממאכל לא תפלוט לפני רבך, חוץ מרוק העולה לאחר אכילת דלעת או דייסא כיון בליעתן דומה לפתילתא של אבר, ואפילו לפני שבור מלאכ תפלוט.

6. **אלו מעשים שנינו על אכילתו ומנהגיו של ר' יהודה?**
 - א. אכל יחד עם ר' יוסי דייסא בקערה אחת, אחד אכל באצבעו ואחד בקליפת עץ, אמר האוכל בעץ עד מתי אתה מאכילני צואתך [מהציפורנים] ענה לו עד מתי אתה מאכילני רוקך שנותר בכפית.
 - ב. הביאו תאנים הקשים לעיכול ואכל ואילו ר"ש לא אכל, והסביר כיון שאינם יוצאין מבני מעים כל עיקר, אמר לו ר"י כ"ש שנסמך עליהן למחר.
 - ג. רבי טרפון אמר לר' יהודה: היום פניך צהובין [מאירין], אמר לו: אמש יצאו עבדיך לשדה והביאו לנו תרדין ואכלנום בלא מלח, ואם אכלנום במלח כל שכן שהיו פנינו צהובין.
 - ד. אמרה מטרוניתא לרבי יהודה כשראתה את פניו מאירים: כיצד אתה בעל הוראה משתכר? נשבע בכבודה שטועם הוא יין רק בקידוש, הבדלה ובד' כוסות ועוד צריך לחגור תחבושת על צדעיו עד עצרת. אלא חכמת אדם תאיר פניו.
 - ה. אמר צדוקי לרבי יהודה: פניך דומין למלוי רבית או למגדלי חזירין שמורויחים הרבה, ענה לו שניהם אסורים. והמראה הוא מפני שיש לי 24 בתו כסא מביתי עד בית המדרש וכל שעה ושעה אני נכנס לכל אחד ואחד.
 - ו. כשהיה הולך לבית המדרש היה נוטל על כתיפו קנקנן והסביר מעשהו 'גדולה מלאכה שמכבדת את בעליה' שע"כ לא יצטרך לשבת על הארץ. אשתו של רבי יהודה עשתה גלימה מצמר כאשר היתה יוצאת היתה מתלבשת בו וכשהיה יוצא רבי יהודה להתפלל היה לובשו והיה מברך ברוך שעטני מעיל, פעם אחת גזר רשב"ג תענית, ור' יהודה לא הגיע כיון שלא היה לו כיסוי, שלח לו רשב"ג גלימא ולא קיבל, הגביה המחצלת ונעשה נס ונתמלא כל אותו מקום בזהובים, ואמר לשליח ראה כמה עושר יש לי אבל איני רוצה ליהנות ולקבל את שכרי בעולם הזה.